

PETRE GHEORGHE BÂRLEA – PROFIL DE FILOLOG

*Conf. univ. dr. Raluca Felicia Toma
Universitatea „Valahia” Târgoviște
ralucafeliciatoma@yahoo.com*

Domnul Profesor Petre Gheorghe Bârlea s-a născut la 29 iunie 1951, în orașul Caransebeș, județul Caraș-Severin. Banatul natal îl descrie ca pe un spațiu „*multicultural și plurilingvist*”, fiind, totodată, locul unde a observat cu ușurință „*cum, prin limbaj, se deschid și se închid căi de comunicare între oameni*”.

După studiile gimnaziale și liceale în orașul natal, trăind într-o lume eterogenă din punct de vedere etnic, cultural și lingvistic, domnul Profesor Petre Gh. Bârlea manifestă un interes deosebit față de tot ceea ce, ulterior, va descoperi sub numele generic de „științe ale cuvântului”. Acest interes se concretizează, mai ales, în pasiunea pentru lectură, după cum însuși lingvistul afirmă:

„[...] *setea mea pentru lectură a căpătat forme de-a dreptul patologice (subl. n.): în afară de faptul că până la terminarea gimnaziului devorasem tot ce era accesibil vârstei din două biblioteci publice și din câteva bune biblioteci particulare, ajunsesem să citesc tot ce îmi pica sub ochi [...]*”.

Petre Gheorghe Bârlea urmează cursurile de latină și greaca veche la Facultatea de Limbi Romanice, Clasice și Orientale a Universității din București, devenind unul dintre marii

cunoscători ai acestei ramuri, iar după aceea, urmează Facultatea de Filologie Modernă la aceeași universitate.

Între 1974 și 1991, a fost, pe rând, profesor de limba română și latină în școli gimnaziale și licee, documentarist la Casa Corpului Didactic din Dâmbovița, inspector de limba și literatura română, documentarist și director al Casei Corpului Didactic.

Din 1992 a funcționat ca lector, conferențiar, profesor la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, ocupând și funcții administrative: director al Colegiului Universitar Pedagogic, șef de catedră, prorector. În cadrul Facultății de Teologie-Litere, apoi al Facultății de Științe Umaniste, timp de 11 ani a îndeplinit sarcinile de șef al Catedrei de Litere de la înființarea acesteia până în anul 2003. În cadrul acestei secții a organizat și primul Master de specialitate, „Limba și Literatura Română în Context European”.

În octombrie 1996, a întemeiat Colegiul Universitar Pedagogic, unul dintre primele patru instituții cu acest profil din România (alături de cele din Timișoara, Constanța și Turnu-Severin). În calitate de director, a transformat secția de institutori-învățători/educatoare în institutori-limba engleză, lucrând la noul *curriculum* cot la cot cu membrii comisiei de autorizare sosiți în instituție. Ulterior, a devenit membru al comisiei naționale de stabilire a programului-cadru de dezvoltare a colegiilor universitare pedagogice, creată în Ministerul Educației și Învățământului. Cu un an mai târziu, a deschis și secția de institutori-limba franceză și pe cea de institutori-educație muzicală; secții din care s-au format mai târziu facultățile și departamentele de profil din UVT.

După 1995, obține titlul de doctor în lingvistica generală și comparată, sub coordonarea prof. univ. dr. Lucia Wald la Universitatea din București.

Între anii 2000 și 2015 a fost profesor asociat la Universitatea din București, Facultatea de Litere. A predat limba, cultura și civilizația românească la Universitatea „Carol al IV-lea” din Praga și la Universitatea Paris IV Sorbona, în stagii de câte trei ani consecutivi. A fost *visiting professor* la patru centre universitare din SUA, apoi în Canada, Austria, Spania, Elveția.

Domeniile sale de competență sunt limbile clasice (latină și greacă veche), limba română (pentru nativi și pentru străini), lingvistica generală și comparată, lingvistica mitologică, retorica clasică, teoria identităților culturale.

Ca autoritate recunoscută în domeniul semanticii istorice și al filosofiei limbii, a fost invitat în calitate de conferențiar, *keynote speaker*, membru în comisii de doctorat, specialist-evaluator etc. la universități și institute de cercetare, la congrese și conferințe de specialitate din țară și din străinătate. De asemenea, a participat la numeroase manifestări științifice și stagii de studii, respectiv de documentare în Franța, Italia, Spania, Germania, Grecia, Cipru, Israel, Belgia, Rusia, SUA.

Îi datorăm reorganizarea Departamentului de Litere, cu secțiile română-engleză și română-franceză, fiind primul director al acestuia și întemeietorul seriei următoare de programe de master în filologie. Chiar după plecarea ca titular la Universitatea „Ovidius” din Constanța, a contribuit decisiv, în calitate de cadru didactic asociat al UVT, la acreditarea programelor de licență și de master, în formele actuale, pentru care a refăcut programele analitice la aproape toate disciplinele de studiu și a fost implicat direct în procesul de evaluare periodică ARACIS a diverselor forme de învățământ filologic la UVT.

Este conducător de doctorat din anul 2000. Regăsim un impresionant palmares de lucrări științifice și metodice

coordonate la nivel de doctorat, master, licență, gradul I, precum și al comisiilor de concurs pentru posturi didactice, de cercetător științific, de abilitare etc. Aceasta ilustrează autoritatea profesională recunoscută în țară și în străinătate, de-a lungul unei vieți consacrate în întregime științelor cuvântului și învățământului de toate gradele.

De mai mulți ani este membru evaluator CNADTCU în Comisia de Filologie și evaluator în comisiile UEFISCDI pentru proiectele de cercetare științifică – domeniul „Științe Umaniste”.

A participat ca reprezentant al Universității „Valahia” din Târgoviște la primele convenții naționale girate de Ministerul de resort pentru stabilirea strategiei comune de organizare a următoarelor programe de studiu: a) colegii universitare pedagogice; b) plan-cadru de instruire a studenților străini prin anul pregătitor de limbă, cultură și civilizație română; c) programe de filologie – nivel licență; d) programe de filologie – nivel master.

A organizat zeci de sesiuni și microsesiuni științifice locale, naționale și internaționale pentru studenți și cadre didactice, pornind de la premisa că astfel trebuie puse bazele formării deprinderilor celor tineri de prezentare științifică și a cooperării cu specialiști din alte orizonturi și pentru o mai rapidă intrare a UVT în circuitul instituțiilor academice românești. Din anul 2000 este inițiatorul a două manifestări de mare anvergură – *Diversitate și Identitate Culturală în Europa* (patru ediții, 2000-2004) și *Latinitate – Romanitate – Românită* (16 ediții, până în prezent, 2001-2017).

Profesorul Petre Gh. Bârlea este editorul-fondator al uneia dintre cele mai prestigioase reviste academice cu profil umanist din România – *Diversité et Identité Culturelle en Europe*

(DICE) –, fiind apreciată în comunitatea specialiștilor și recunoscută Bazele Internaționale de Date (BDI). Este, de asemenea, membru în colegiile științifice ale mai multor publicații periodice de nivel academic din România (*Diacronia*, *Studii de Știință și Cultură*, *Analele UOC*, *Limbă și literatură*. *Perspective identitare* etc.).

Un proiect recent finalizat, coordonat de către domnul Profesor, a vizat reeditarea unei cărți de referință din lingvistica românească, semnată de către Lucia Wald, *Progresul în limbă. Scurtă istorie a limbajului*.

Îl regăsim ca membru al Societății de Științe Filologice din România, președinte al Filialei regionale, membru al Societății de Studii Clasice din România, membru al REALITER – Asociația Europeană de Terminologie, membru al Asociației Internaționale a Istoriei și Teoriei Traducerilor, membru fondator al Asociației Culturale DICE etc.

De asemenea, îi datorăm prezența în universitate a unor savanți de talie mondială: Eugenio Coșeriu, Eugen Simion, Petru Cocârțeu, Sebastian Văduva, August Pust, Ralph Harley, Benjamin García Hernandez, iar mai recent, Acad. Baudouin Decharneux, Acad. Xavier Luffin, Acad. Sorin Dumitrescu, Acad. Solomon Marcus, Acad. Gheorghe Chivu, Prof. univ. dr. Alexandru Gafton, Acad. Xavier Luffin.

Realizările sale sunt consemnate în peste 60 de referințe, recenzii, interviuri, prezentări, precum și în câteva dicționare și enciclopedii importante, dintre cele recente remarcându-se *Un dicționar al scriitorilor români contemporani* (Coord. Ioan Holban), Iași, 2017, Vol. II, pp. 63-70, și *Dicționarul General al Literaturii Române (DGLR)*, (Coord. Acad. Eugen Simion), Ediția a II-a, București: Academia Română, Literele A/B, 2016, pp. 742-743. De asemenea, în anul 2016, i s-a consacrat un

volum omagial, *In honorem P. Gh. Bârlea*, de 670 de pagini (Analele UOC Constanța).

Puterii de muncă și disciplinei de fier ale profesorului Petre Gh. Bârlea li se adaugă seriozitatea, conștiințiozitatea ieșită din comun, dăruirea totală și cultul pentru lucrul bine făcut. Rigoarea profesională, amplitudinea cunoștințelor, punctualitatea și corectitudinea în relațiile interumane – îmbinate cu tact pedagogic – sunt calitățile care l-au făcut cunoscut și solicitat peste tot în activitățile de predare, cercetare, îndrumare și evaluare.

Dragostea pentru arta cuvântului, domeniu care l-a fascinat dintotdeauna, este împărtășită de mai bine de douăzeci și cinci de ani studenților, masteranzilor și doctoranzilor Domniei Sale.

Este momentul ca Domnia Sa să primească însemnele acestei demnități academice, titlul de *Doctor Honoris Causa*, împreună cu prețuirea și recunoștința comunității studenților și cadrelor didactice de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

Gratias vobis ago!